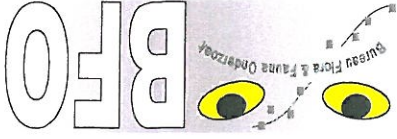

Natuurtoets locatie Omloop 22-24
Gemeente Heiloo

- Inventarisatie natuurwaarden
- Beoordeling t.a.v. natuurwetgeving

Egmond-Binnen, februari 2006

BFO Flora & Fauna Onderzoek
rapport 00/104

S.C.V. Geelhoed & A.H. Swaan

- Inventarisatie natuurwaarden
- Beoordeling t.a.v. natuurwetgeving

Natuurtoets locatie Omloop 22-24
Gemeente Heiloo

4	1	SAMENVATTING
5	2	INLEIDING
6	3	ONDERZOEKSGBIED
7	4	AANPAK
7	5	BEKNOPTE BESCHRIJVING INGREEP
8	6	WETTELIJK KADER
9	7	TOETSINGSKADER
9	7.1	GBIEDSBESCHERMING
9	7.2	FLORA- EN FAUNAWET
10	7.3	CONCLUSIE
10	8	AANWEZIGE NATUURWAARDEN M.B.T. HET TOETSINGKADER
10	8.1	METHODE
10	8.2	AANGETROFFEN SOORTEN
10	8.2.1	Flora
10	8.2.2	Fauna
11	9	TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN
11	9.1	FLORA
12	9.2	FAUNA
13	10	EFFECTBEOORDELING
13	10.1	FLORA- EN FAUNAWET
13	11	ADVISERING TEN AANZIEN VAN ONTHEFFING FLORA- EN FAUNAWET
14	12	VERVOLGSTAPPEN
14	13	AANBEVELINGEN

1 Samenvatting

- Het voorliggende rapport is als Natuurtoets bestemd voor de mogelijke realisatie van woningbouw op een als camping in gebruik zijnde locatie in de gemeente Heiloo.
- Het toetsingskader wordt gevormd door de Flora- en faunawet. Er is geen effect te verwachten van de ingreep op de - verder weg gelegen - Provinciale Ecologische Hoofdstruktuur.
- Op het terrein bevindt zich naar verwachting geen beschermde flora met een hoge beschermingsstatus. Op het terrein bevinden zich wel beschermde faunasoorten. Voor de meeste van deze soorten geldt dat ze binnen de Flora- en faunawet vallen onder het lichtste beschermingsregime. Dit wil zeggen dat bij ingrepen voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling wordt verleend. Voor de meeste vogelsoorten, die vallen onder het middelste beschermingsregime, is het werken buiten de broedtijd afdoende om overtredding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Recente jurisprudentie betreffende kap van singels is echter afwijkend van "oude" gangbare benadering. De juridische ontwikkeling op dit gebied zal worden gevolgd. Het kan zodoende noodzakelijk blijken een onthefing Flora- en faunawet aan te vragen. Deze zal voor dit aspect zondermeer worden verleend.
- Het wordt noodzakelijk geacht aanvullende onderzoek te doen naar het mogelijk voorkomen vlieermuizen in de aanwezige gebouwen alvorens deze gesloopt worden. Deze soortgroep valt onder het zwaarste beschermingsregime van de Flora- en faunawet.
- Hoewel de Rugstreepad, een soort met een hoge beschermingsstatus, niet verwacht wordt op het terrein, wordt gelet op het voorkomen in de regio geadviseerd hier met een inventarisatie in het voorjaar (april) volledige zekerheid over te verkrijgen.
- Indien bij de aanvullende inventarisaties alsnog beschermde soorten gevonden worden, dan is de verwachting dat onthefing tezamen met het nemen van mitigerende en eventueel te realiseren compenserende maatregelen afdoende zijn om overtredding van de Flora- en faunawet te voorkomen, zonder dat deze de voorgenomen bouwplannen beperken.
- Als aanbeveling is opgenomen te streven naar het vergroten van de lichtinval van de randsloten gelegen aan de oost- en noordzijde van het terrein.

2 Inleiding

Deze quick scan flora en fauna heeft plaatsgevonden als onderdeel van een quick-scan ten behoeve van de mogelijke realisatie van woningen op het perceel aan de Omloop 22 en 24 in de gemeente Heiloo. HB Adviesbureau BV heeft BFO Flora & Fauna Onderzoek januari 2006 verzocht een quick-scan flora en fauna op deze locatie uit te voeren. Deze quick-scan is, als onderdeel van een natuurtoets, in eerste instantie bestemd voor een voor dit project noodzakelijke artikel 19-procedure, daar de bouw van woningen niet is opgenomen in een bestemmingsplan. Doel van het voorliggende deel is op basis van inventarisatie van biotoop en soorten en bronnenonderzoek, een waarderling te verkrijgen van de aanwezige flora en fauna en een beoordeling te geven van de invloed van het woningbouwproject op deze natuurwaarden. Vervolgens worden deze bevindingen geplaatst in het licht van de van toepassing zijnde natuurwetgeving en zal worden aangegeven of er ten aanzien van de natuurwetgeving beperkingen zijn voor het geplande project.

3 Onderzoeksgebied

De onderzoekslocatie ligt globaal tussen de Zeeweg en de Omloop, in de bebouwde kom van de gemeente Heiloo (km-hok 107-513, zie fig 1). Het betreft de campings Klein Varnebroek en Heiloo aan respectievelijk de Omloop 22 en 24. De percelen worden begrensd door sloten. De campings worden van elkaar gescheiden door een boomsingel en sloot.

Camping Klein Varnebroek is grotendeels gericht op korter verblijvende kampeers, met grasveldjes omgeven door heggen. Camping Heiloo bestaat grotendeels uit vaste standplaatsen en heeft het karakter van een woonwijk. Op beide campings bevinden zich een restaurant/café en gebouwen met toilet- en douchevoorzieningen. De totale oppervlakte van de locatie bedraagt ca 7,5 ha.

Figuur 1 Ligging van de planlocatie (rood gearceerd). Bewerkte topografische kaart, © 2006 Topografische Dienst Emmen

4 Aanpak

De volgende werkwijze is gehanteerd:

1. beschrijving van het project en locatie
2. vaststellen relevante natuurwetgeving (toetsingskader)
3. welke natuurwaarden herbergt de locatie - deels geconstateerd en deels op basis van verwachting
4. welke effecten heeft de geplande ingreep op de hier aanwezige of aangrenzende natuurwaarden
5. in hoeverre is deze ingreep in strijd met de natuurwetgeving
6. welke stappen dienen er verder ondernomen te worden

5 Beknopte beschrijving ingreep

Op het terrein zal woningbouw worden gerealiseerd. Het betreft laagbouw, die ruim van opzet zal zijn en aansluit bij het groene karakter van de woonwijken in Heiloo. Het restaurant op Klein Varnebroek zal naar verwachting worden gehandhaafd. Het overige deel van de terreinen zal worden verkaveld en bouwrijp worden gemaakt voor woningbouw en infrastructuur. De sloten rondom de planlocatie zullen gehandhaafd blijven. Op het terrein zal het oppervlakte open water worden vergroot. De huidige aanwezige groene ruimte binnen het door de sloten omgeven plangebied zal geheel verdwijnen of gedeeltelijk worden opgenomen in het nieuwe plan.

6 Wettelijk kader

De Nederlandse wetgeving vereist dat bij voorgenomen plannen of projecten ingrijpende schade aan beschermde planten en dieren voorkomen wordt. Alleen onder voorwaarden kan hier een uitzondering op gemaakt worden. Daartoe is veelal een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijke omgeving.

Voordat eventueel een aanvraag voor ontheffing van Flora- en faunawet kan worden ingediend is een aantal stappen noodzakelijk.

1. Inventarisatie van de aanwezige natuurwaarden.
2. Waardering van de aanwezige natuurwaarden.
3. Inschatting en beoordeling van ecologische effecten van voorgenomen ingrepen.
4. Indien er schade wordt veroorzaakt aanpassing van de voorgenomen ingrepen: bedenken van alternatieven die aantasting van natuurwaarden voorkomen.

Naast bescherming van soorten en hun leefmilieu in de Flora- en faunawet zijn in Nederland waardevolle natuurgebieden aangewezen die bescherming kennen in de Habitat- en Vogelrichtlijn en de Natuurbeschermingswet. Ruimtelijke ingrepen in deze gebieden worden vrijwel niet worden toegestaan, maar ook projecten in de nabijheid van deze gebieden dienen rekening te houden met deze wetgeving. Deze is er ook op gericht de gebieden te behouden voor activiteiten en ingrepen in aangrenzend en nabijgelegen terrein die effect hebben in het gebied. Ook gebieden die behoren tot de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur kennen een gebiedsbescherming. Op provinciaal niveau is dit landelijk zoveel mogelijk aaneengesloten netwerk uitgebreid met een Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).

Overheidsorganisaties en instellingen worden eveneens geacht rekening te houden met zogenaamde Rode-lijstsoorten en doelsoorten. Het betreft flora en fauna die soms geen bescherming kennen in de Flora- en faunawet maar wel behoren tot soorten die als kwetsbaar of bedreigd werden beoordeeld.

De Flora- en faunawet kent strikt verboden handelingen ten aanzien van bepaalde soorten. Naast deze specifieke omschreven verbodsbepalingen kent deze wetgeving de zogenaamde zorgplicht. Daarmee wordt in meer algemene bewoording aangegeven, dat een ieder er bewust naar dient te streven schadelijke gevolgen voor flora en fauna zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Met ingang van 22 februari 2005 is de AMVB 75 inzake de Flora- en faunawet in werking getreden. Hierbij is het in een deel van de gevallen niet meer noodzakelijk speciale ontheffing aan te vragen voor een aantal algemeen voorkomende soorten vermeld in de Flora- en faunawet. Voor een aantal andere soorten geldt dat, indien er bij bepaalde ingrepen gewerkt wordt volgens een door de minister van LNV goed te keuren gedragscode, ook hier ontheffing niet langer noodzakelijk is.

7 Toetsingskader

7.1 Gebiedsbescherming

De planlocatie ligt niet in de directe nabijheid van een Vogel- of Habitatrichtlijngebied of een beschermd natuurgebied dat valt onder de Natuurbeschermingswet 1998. Ook maakt deze geen deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (zie figuur 2). De locatie ligt, gescheiden door wegen en groenstroken, wel in de nabijheid van gebieden die deel uitmaken van de PEHS. Deze behoort tot de hoofdcategorie cultuur/natuur: agrarisch gebied met bijzondere natuurwaarden en kleine natuurreservaten, landgoederen en recreatiegebieden. De zogeheten doeltypen voor deze aan de noord- en westzijde van het plangebied, buiten de bebouwing van Hilloo, gelegen PEHS elementen zijn: bloemrijke grasland, en landbouwgronden die vallen onder de categorie "overig" zogeheten "Ruime Jas" gebieden.

De planlocatie ligt binnen de groene strook die door de gemeente als randzone is aangebracht tussen de bebouwing en het open landelijke buitengebied aan de westzijde van Hilloo.

De ligging van de planlocatie, op de relatief grote afstand van deze PEHS-gebieden en de aard van verandering en activiteiten op de planlocatie geeft geen aanleiding te veronderstellen dat er sprake is van enig effect op de natuurwaarden die deze gebieden herbergen noch dat deze toekomstige ontwikkeling hiervan zullen beperken.

7.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is algemeen geldend, ongeacht of het plangebied de status heeft van een beschermd natuurgebied. Om schade te voorkomen aan de in deze wet genoemde plant- en diersoorten, waarmee er sprake zou kunnen zijn van overtreding,

Figuur 2. De ligging van de locatie ten opzichte van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Oranje = grote natuurgebieden, groen = half natuurlijke natuur, geel = cultuur natuur.

moet als eerste stap het gebied geïnventariseerd worden op mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna.

7.3 Conclusie

Een verdere toetsing in het kader van de Natuurbeschermingwet is niet noodzakelijk, noch een toetsing ten aanzien van de instandhoudingdoelstellingen van de PEHS. Het toetsingskader wordt hier dus uitsluitend gevormd door de Flora- en faunawet.

8 Aanwezige natuurwaarden m.b.t. het toetsingkader

8.1 Methode

Op 15 februari 2006 werd een bezoek aan het terrein gebracht. Aangezien het inventarisatieseizoen voor de meeste soortgroepen in het voorjaar en zomer valt, werd het biotoop en de aanwezige flora (en fauna) in kaart gebracht. Naast het plangebied zelf werd ook de directe omgeving globaal beoordeeld op basis van aanwezige natuurwaarden.

8.2 Aangetroffen soorten

8.2.1 Flora

Gezien de tijd van het jaar kon slechts deels een flora-inventarisatie worden uitgevoerd die als basis diende voor een globale biotoopinventarisatie. Het grootste deel van de groene ruimte wordt ingenomen door ingezaaid en gemaaid gazon ten behoeve van de standplaatsen van caravans en tenten. Deze grasvelden zijn omgeven door ca 0,5 m brede heggen. Aan de noord-, oost- en zuidzijde van de planlocaties bevinden zich buiten het plangebied en afgescheiden door een sloot bredere opstanden van bomen. Over het terrein lopen enkele smalle relatief lage singels van berk en els. Hagen bestaan uit cipres (spec.), Meidoorn, Hulst, Liguster of Buxus. In de singels werden naast berken en elzen, Hazelaar, Vlier en Kardinaalmutts aangetroffen.

8.2.2 Fauna

Zoogdieren

Aanwezige bomen zijn onderzocht op hollen die mogelijk gebruikt zouden kunnen worden door vleermuizen. Deze ontbraken, de op het terrein aanwezige bomen zijn veelal gering van stamomvang en relatief jong. De beheerder van Klein Varnebroek gaf aan 's winters regelmatig Hazen op het terrein waar te nemen.

Vogels

De volgende soorten potentiële broedvogels werden in het gebied aangetroffen: In de singels en bosstroken rond het gebied werden de volgende potentiële broedvogels vastgesteld: Grote Bonte Specht, Groene Specht, Houtduif, Winterkoning, Heggenmus,

Roodborst, Merel, Zanglijster, Koolmees, Pimpelmees, Vink, Groenling, Ekster, Zwarte Kraai en Gaai. Van enkele van deze soorten konden nesten worden waargenomen in de singels en hagen. Daarnaast werden naast voedsel zoekende meeuwen (Storm- en Zilver-) twee soorten doortrekkers/wintergasten aangetroffen: Koperwiek en Sijts.

Overige soorten

Tijdens het bezoek werden verder geen soorten aangetroffen.

9 Te verwachten beschermde soorten

Op basis van het aangetroffen biotoop, de aangetroffen soorten en de verspreiding in Nederland is een inschatting gemaakt van de te verwachten beschermde soorten.

9.1 Flora

Op de onderzoekslocatie worden geen beschermde soorten verwacht.

9.2 Fauna

Zoogdieren
Naar verwachting zullen de volgende door de Flora- en faunawet beschermde zoogdieren gebruik maken van het terrein: Egel, Huisspitsmuis, Bosspitsmuis, en Bosmuis. Daarnaast kunnen vleermuizen gebruik maken van het gebied om te foerageren. Met uitzondering van vleermuizen hebben de genoemde soorten een lage beschermingsstatus in de Flora- en faunawet.

Vogels
Naast de aange troffen soorten Houtduif, Winterkoning, Heggenmus, Roodborst, Merel en Ekster zijn ook zomer gasten als Tjiftjaf en Zwartkop in de singel tussen beide campings als broedvogel te verwachten (zie tabel 1). In de rietkraag aan de noordoostkant van het gebied is mogelijk Kleine Karkiet als broedvogel te verwachten.
In de singels en bomen rond de campings zijn meer soorten broedvogels te verwachten. Naast de aange troffen soorten zijn struweelvogels als Fitis, Tjiftjaf, Zwartkop en Tuinfluiter, en de boom bewonende Staartmees en Boomkruiper te verwachten.
Alle broedvogels vallen onder tabel 2 van de Flora- en faunawet, d.w.z. ze vallen onder het middelste beschermingsregime.

Overige soorten
Het voorkomen van een enkele overwinterende Gewone Pad of Bruine Kikker kan niet uitgesloten worden. Beide soorten staan in tabel 1 van de Flora- en faunawet.
In de regio komt naast deze soorten Rugstreeppad voor. Naar verwachting zal deze soort niet voorkomen op het terrein geleet op het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop maar volledige zekerheid kan niet worden gegeven.
Een overzicht van te verwachten beschermde fauna staat in tabel 1.

Tabel 1. Te verwachten en aange troffen soorten (vet) beschermd door Flora- en faunawet.

Zoogdieren	Egel	Mol	Haas
	Bosspitsmuis	Huisspitsmuis	Huismuis
	Bosmuis	Laatvlieger	Gewone Dvergvleermuis
Vogels *	Houtduif	Roodborst	Winterkoning
	Heggenmus	Merel	Tjiftjaf
	Zanglijster	Pimpelmees	Koolmees
	Heggenmus	Vink	
	Zwartkop	Kleine Karkiet	Ekster
Amfibieën	Gewone Pad	Bruine Kikker	

* in het broedsizoen aanwezig

10 Effectbeoordeling

10.1 Flora- en faunawet

Op het terrein groeien naar verwachting geen beschermde plantensoorten. Er worden wel diersoorten verwacht die beschermd worden in de Flora- en faunawet maar voor deze diersoorten geldt dat bij ruimtelijke ingrepen er een vrijstelling geldt voor de artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Het is te verwachten dat met de realisatie van woningbouw het leefgebied voor de aange troffen en te verwachten soorten tijdelijk grotendeels zal verdwijnen. Het lange-termijneffect van woningbouw hangt sterk af van de uiteindelijke inrichting van het gebied.

11 Advisering ten aanzien van ontheffing Flora- en faunawet

Op basis van de uitgevoerde quick-scan is de verwachting dat er geen beschermde soorten aanwezig zijn waarvoor een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk is. Voor de aange troffen soorten geldt een vrijstelling bij projecten ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling. Wel is met een recente juridische uitspraak het verwijderen van singels, ook buiten de broedtijd, in een ander licht komen te staan. De rechtelijke uitspraak/interpretatie van de wetgeving op dit gebied was afwijkend van de gangbare benadering. Een situatie zoals aanwezig in het plangebied. De ontwikkelingen zullen worden gevolgd en de opdrachtgever zal hierover worden geïnformeerd. Indien deze uitspraak overleind blijft dan kan het noodzakelijk zijn ontheffing aan te vragen voor het verwijderen van singels die het broedterritorium vormen van vogels ook al betreft dit niet holenbroeders. Deze ontheffing zal zeker worden verleend.

De op het terrein aanwezige gebouwen dienen in geval deze worden gesloopt te worden onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. Deze controle dient eind voorjaar/ begin zomer plaats te vinden. Het terrein kan dienst doen als - gedeeltelijk - jachtgebied van vleermuizen. Gelet op de in de omgeving aanwezige groenstructuur, die voorziet in verandering, is het naar ons advies niet noodzakelijk het terrein hierop te onderzoeken. Door de blijvende aanwezigheid van bredere singels langs het plangebied, kunnen de op het terrein aanwezige smalle bomsingels voor vleermuizen geen belangrijke migratie-routes vormen. Indien deze verwijderd worden zal dit geen negatief effect hebben op vleermuizen uit de omgeving.

De sloten rond het gebied blijven onaangetast een inventarisatie gericht op eventueel aanwezig beschermde vissoorten is zodoende niet noodzakelijk.

Rugstreeppad wordt niet verwacht op het terrein, maar gelet op de hoge beschermingsstatus van de soort en het voorkomen in de regio wordt geadviseerd hier volledige zekerheid over te verkrijgen middels een inventarisatie in het voorjaar.

Beschermde flora komt naar verwachting niet voor op de planlocatie. Geadviseerd wordt hiervoor middels een eenmalig bezoek in het voorjaar een zekere onderbouwing voor te verkrijgen.

- Sloten en smalle vaarten die op korte afstand geheel omgeven worden door bomen hebben over het algemeen lage natuurwaarden. Grote hoeveelheden bladval en permanente schaduw zijn hier de oorzaak van. Wellicht is het mogelijk hier bij de inrichting van het terrein rekening mee te houden door langs de randen aan de noord- en oostzijde geen singels aan te planten of waar deze aanwezig is deze grotendeels te verwijderen, zodat meer lichtinval mogelijk is. Voorwaarde is dan wel dat ook de huizen hier niet dicht tegen de sloot geplaatst worden die anders de sterke schaduwwerking overnemen. Door een wat meer natuurlijke oever te creëren in de vorm van een geleidelijke overgang naar het water - in plaats van een abrupte steile beschoeving - zou zich dan oevervegetatie kunnen ontwikkelen. Dit zou de natuurwaarde verder kunnen verhogen, hetgeen tevens bijdraagt aan een aangenaam "groen" woonklimaat voor de toekomstige bewoners.

13 Aanbevelingen

Verder, de juridische gang van zaken rond de criteria voor de aanvraag van ontheffing bij het verwijderen van singels te volgen en na uitvoeren van het vervolgonderzoek een besluit te nemen of ontheffing daadwerkelijk dient te worden aangevraagd.

- Controle afwezigheid Rugstreeppad (voorjaar: april).
- Controle op mogelijke aanwezigheid vleermuizen in de gebouwen alvorens deze gesloopt worden (eind voorjaar/begin zomer)
- Eenmalige flora-inventarisatie voorjaar.

Geadviseerd wordt de volgende vervolgonderzoeken te verrichten

12 Vervolgstappen

Indien er bij aanvullend onderzoek alsnog beschermde soorten worden aangetroffen waarvoor geen vrijstelling geldt voor projecten ten behoeve van ruimtelijk ontwikkeling dan kan het noodzakelijk zijn hiervoor ontheffing aan te vragen. Naar verwachting zal deze worden verkregeen onderbouwd met mitigerende en/of compenserende maatregelen.

